

**"DİJİTAL ÇAĞDA GÜVENLİĞİN DÖNÜŞÜMÜ
VE BİR İÇ GÜVENLİK AKTÖRÜ OLARAK
POLİS" SEMPOZYUMU**

**e-Bildiri
Kitabı**

3- 4 Nisan 2019

İstanbul Emniyet Müdürlüğü

Polis Eğitim ve Kongre Merkezi

Zeytinburnu- İstanbul

**“DİJİTAL ÇAĞDA GÜVENLİĞİN DÖNÜŞÜMÜ VE BİR İÇ GÜVENLİK AKTÖRÜ
OLARAK POLİS” SEMPOZYUMU**

e-Bildiri Kitabı

ISSN: 978-605-07-0695-6

EDİTÖRLER KURULU

Prof. Dr. Ergün YOLCU

Prof. Dr. Ali Murat VURAL

Doç. Dr. Özgü YOLCU

Doç. Dr. Burcu KAYA ERDEM

Dr. Öğr. Üyesi Ümit SARI

Dr. Öğr. Üyesi Özlem ARDA

Araş. Gör. Dr. Derya GÜL ÜNLÜ

Araş. Gör. Oğuz KUŞ

Editör Yardımcıları

Özlem ÇAĞLAN BİLSEL

Elif KARAKOÇ

Tasarım

Araş. Gör. Caner ERDOĞAN

İÇİNDEKİLER

SUÇLA MÜCADELENİN İLETİŞİMSSEL BOYUTU, 2018 POLİS İHBAR KAYITLARININ İSTATİSTİKSEL ANALİZİ “İSTANBUL ÖRNEĞİ” / Atalay BAHAR	5
UYUŞTURUCU VE UYARICI MADDELERLE MÜCADELEDE PARADİGMAL DÖNÜŞÜMÜN ÖNEMİ: ESENYURT POLİS YILDIZI ÖRNEĞİ / Hakan BECEL, Cihan ULUÇ	30
2018 YILI RESMİ VERİLERİ'NE GÖRE, İSTANBUL'DA SUÇ VE SUÇLU PROFİLİ ÜZERİNE SOSYOLOJİK BİR DEĞERLENDİRME / Mustafa ÇALIŞKAN	53
MOBİL EMNİYET UYGULAMALARINA YÖNELİK BİR İNCELEME: METE ÖRNEĞİ / Mehmet ÇATAL	79
DİJİTAL DÖNÜŞÜMDE VERİ GÜVENLİĞİ VE SOSYAL MÜHENDİSLİK / Talha GÜNAY, Mehmet Yavuz YAĞCI, Ebu Yusuf GÜVEN, Muhammed Ali AYDIN	94
POLİS HUKUKU'NDA YENİ GELİŞMELER: ÖNLEYİCİ POLİSLİK VE SİBER GÜVENLİK / Dr. Akın KARATAY	107
ÖDEME SİSTEMLERİNİN DİJİTAL DÖNÜŞÜMÜ VE E-TİCARET / Özgür KARLITEPE .	128
TEKNOLOJİK GELİŞMELER VE KOLLUK FAALİYETLERİ: BİR GÜVENLİK AKTÖRÜ OLARAK İNSANSIZ HAVA ARAÇLARI / Mehmet Ali TEKİNER, Niyazi Umut AKINCIOĞLU	149
TÜRKİYE'DE İÇ GÜVENLİĞİN SAĞLANMASI SÜRECİNDE DİJİTAL İLETİŞİM SİSTEMLERİNİN ETKİN KULLANIMINA İLİŞKİN FARKINDALIĞIN BELİRLENMESİ / Prof.Dr. Ergün YOLCU, Prof.Dr. Ali Murat VURAL, Doç.Dr. Özgü YOLCU, Doç.Dr. Burcu KAYA ERDEM, Dr. Öğr. Ü. Ümit Sarı, Dr. Öğr. Ü. Özlem ARDA, Araş.Gör.Dr. Derya GÜL ÜNLÜ, Araş.Gör. Oğuz KUŞ	159

"DİJİTAL ÇAĞDA GÜVENLİĞİN DÖNÜŞÜMÜ VE BİR İÇ GÜVENLİK AKTÖRÜ OLARAK POLİS SEMPOZYUMU"

SONUÇ BİLDİRGESİ

3-4 Nisan 2019, İstanbul

İstanbul Emniyet Müdürlüğü Polis Eğitim ve Kongre Merkezi'nde 3-4 Nisan 2019 tarihlerinde İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü ve İstanbul Üniversitesi ortaklığı ile "Dijital Çağda Güvenliğin Dönüşümü ve Bir İç Güvenlik Aktörü Olarak Polis" sempozyumu gerçekleştirilmiştir.

İlk gün gerçekleşen "Toplumun Suç Profili ve Toplum Destekli Polislik Uygulamaları" oturumunda iç güvenliğin sağlanması sürecinde dijital iletişim sistemlerinin kullanımına ilişkin toplumsal farkındalık üzerine yapılan araştırmanın sonuçları paylaşılmıştır. Araştırmada yer alan katılımcıların Emniyet Müdürlüğü'nün web sitesi, mobil uygulamaları ve sosyal medya hesaplarından kolaylıkla faydalandıkları tespit edilmiştir.

21. Yüzyılda yaşanan teknolojik gelişmeler ve bu gelişmelerin toplumsal yapı üzerindeki etkisinin yeni suç türlerinin oluşmasına neden olduğu, suç çeşitliliğini yükselttiği belirtilmiştir. Özellikle İstanbul gibi farklı kültürlere mensup insanların bir arada yaşadığı, göç oranının yüksek olduğu metropollerde suç çeşitliliğinin artmasıyla toplumsal düzenin korunmasında önleyici hizmetler kapsamında görev yapan emniyet personeli ve uzmanlaşmış birimlerin önemi üzerinde durulmuştur. Ocak 2016 itibarıyla "Reaktif Polislik" uygulamasından "Proaktif Polislik" uygulamasına geçilmesiyle İstanbul'daki suç oranında %17.5'lik düşüş sağlandığı belirtilmiştir.

Suçla mücadelede tüm iletişim süreçlerinin yönetildiği koordinasyon merkezi olan 155 Polis İhbar Hattı'nın İstanbul 2018 verilerine göre incelemesi gerçekleştirilmiştir. İhbar Hattı'na gelen %64 ihbarın doğru, %36 ihbarın ise karşılıksız olduğu bilgisine ulaşılan incelemede kamunun bu konudaki farkındalığının artırılmasının önemi üzerinde durulmuştur.

İkinci günün "Hukuk Perspektifinden Polis Kimliği, İmajı ve İtibar Yönetimi" başlıklı oturumunda Emniyet Genel Müdürlüğü'nün özellikle son yıllarda büyük bir yenilenme ile bilimsel yönetim modellerini uygulamaya geçirerek, toplumsal algı boyutunda imajının

yeniden yapılanmasının önünü açtığı belirtilmiştir. Polisin imajının yenilenmesi konusunda özellikle çocukların ve genç nüfusun polise yönelik algısının biçimlendirilmesinin önemi vurgulanmıştır.

İkinci günün “İç Güvenlikte Dijital Dönüşüm” başlıklı oturumunda İstanbul Emniyet Müdürlüğüne, güvenlik odaklı ihtiyaçlar doğrultusunda sıralı amirlerin denetim ve yönetim faaliyetlerini dijital bir ortam üzerinden gerçekleştirmek, personeli objektif performans kriterlerine göre değerlendirmek amacıyla geliştirilen Mobil Emniyet Teknolojileri (METE) adındaki dijital dönüşüm platformu hakkında bilgi paylaşılmıştır. Gelişen teknolojiyle uyumlu bir şekilde işleyen, personel ve zamandan tasarruf sağlayarak hizmetin aksayan yönlerini sayısal veriler doğrultusunda belirleyen projenin denetim modülü üzerinde bilgilendirme sağlanmıştır. Yapılan incelemeye göre METE projesinden önce denetim sonuçlarının ilgili birimlere iletilmesi ortalama yedi gün sürerken, geliştirilen dijital dönüşüm platformu sayesinde artık denetim sonuçlarının iletilmesi eşzamanlı olarak gerçekleştirilmektedir. Geçen yıllara göre 11 kat denetim artışı sağlandığı, yapılan denetimlerin dijital veri arşivinde saklanarak personel performans ölçümlerinde başarı grafiği oluşturmada kullanıldığı belirtilmiştir. Elde edilen başarı grafikleri ile başarılı personellerin ödüllendirilmesi ve motivasyonlarının artırılması sayesinde suçla etkin mücadele yönünde önemli adımlar atıldığının altı çizilmiştir.

Dijital dönüşümde veri güvenliği kavramı çerçevesinde sosyal mühendislik atakları örneklerle incelenmiş, özellikle kolay erişilebilir bilgi kaynakları olarak sosyal ağlarla ilgili olası saldırılara karşı çeşitli çözüm önerilerinde bulunulmuştur. Veri güvenliği kapsamında güvenlik yazılımlarının güncel tutulması, kurum içi periyodik eğitimlerin düzenlenmesi, risk analizi ve bilgi güvenliği testleri gerçekleştirme, özel veriler içeren dokümanların imhası, şifre korumalı ekran koruyucular kullanma, temiz masa / temiz ekran politikası gibi önerilerde bulunulmuş, özellikle kamuyu bilinçlendirme yönündeki adımların önemi vurgulanmıştır.

Prof. Dr. Ergün YOLCU

İÜ İletişim Fakültesi Dekanı

Sempozyum Koordinatörü

TÜRKİYE’DE İÇ GÜVENLİĞİN SAĞLANMASI SÜRECİNDE DİJİTAL İLETİŞİM SİSTEMLERİNİN ETKİN KULLANIMINA İLİŞKİN FARKINDALIĞIN BELİRLENMESİ*

ÖZ

İletişim teknolojilerinin gelişimi, günlük yaşam pratiklerinde de birçok dönüşümü beraberinde getirmiştir. Bu dönüşümü yakalayabilmek için ise, toplumsal yapı içerisinde yer alan kurumlar yeni iletişim teknolojilerinin sunduğu avantajlardan yararlanmaya başlamışlardır. Bahsi geçen toplumsal kurumların en önemlileri arasında Polis Teşkilatını saymak mümkündür. Bu bakımdan değerlendirildiğinde Polis Teşkilatı yeni iletişim teknolojilerinden yararlanarak, hem dönüşen günlük yaşam pratiklerini yakalayabilmekte hem de toplumsal güvenliğin sağlanmasını ve devam ettirilmesini sağlayabilmektedir. Bu ilişkiden yola çıkılarak gerçekleştirilen araştırma ile Türkiye’de iç güvenliğin sağlanması sürecinde dijital iletişim teknolojilerinin etkin kullanımına yönelik toplumun farkındalık düzeyinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu kapsamda soru formuna dayalı olarak uygulanan alan araştırması aracılığıyla, Emniyet Teşkilatı tarafından dijital iletişim teknolojilerinden yararlanılarak gerçekleştirilen uygulamalara ilişkin hedef kitle farkındalığının ölçülmesi hedeflenmiştir. Hedef kitle farkındalığının ölçülmesi üç farklı başlık (web sitesinin çevrimiçi hizmetleri, mobil hizmetler, sosyal medya hesapları) altında gerçekleştirilmiş, böylelikle Emniyet

* Söz konusu çalışma İstanbul İl Emniyet Müdürlüğü ve İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi iş birliğinde “Türkiye’de İç Güvenliğin Sağlanması Sürecinde Dijital İletişim Sistemlerinin Etkin Kullanımına İlişkin Farkındalığın Belirlenmesi ve Araştırma-Geliştirmeye Yönelik Raporlanması Projesi” başlığıyla gerçekleştirilmiş dış kaynaklı proje sonuçlarının çıktısından oluşmaktadır.

Proje ekibi aşağıda yer almaktadır:

Prof.Dr. Ergün YOLCU, İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi, Radyo Televizyon ve Sinema Bölümü, eyolcu@istanbul.edu.tr

Prof.Dr. Ali Murat VURAL, İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi, Gazetecilik Bölümü, murat.vural@istanbul.edu.tr

Doç.Dr. Özgü YOLCU, İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi, Radyo Televizyon ve Sinema Bölümü, ozguy@istanbul.edu.tr

Doç.Dr. Burcu KAYA ERDEM, İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi, Gazetecilik Bölümü, burcu.erdem@istanbul.edu.tr

Dr. Öğr. Ü. Ümit Sarı, İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi, Radyo Televizyon ve Sinema Bölümü, umitsari@istanbul.edu.tr

Dr. Öğr. Ü. Özlem ARDA, İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi, , Radyo Televizyon ve Sinema Bölümü, ozlemarda@istanbul.edu.tr

Araş.Gör.Dr. Derya GÜL ÜNLÜ, İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi, Halkla İlişkiler ve Tanıtım Bölümü, derya.gul@istanbul.edu.tr

Araş. Gör. Oğuz KUŞ, İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi, Halkla İlişkiler ve Tanıtım Bölümü, oguz.kus@istanbul.edu.tr

Teşkilatı'nın toplum için sunmakta olduğu hizmetlere ilişkin farkındalık ve katılım gerekçeleri belirlenmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, katılımcıların Emniyet Müdürlüğü'nün web sitesi, mobil hizmet, sosyal medya uygulamalarına ilişkin olumlu farkındalıklarının yüksek olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yeni İletişim Teknolojileri, İç Güvenlik, Dijital İletişim Teknolojileri

GİRİŞ

Gelişen yeni iletişim teknolojilerine ayak uydurma ve avantajlarından yararlanma ihtiyacı güvenlik odaklı hizmet veren kurumların da dijitalleşmesini gerekli kılmaktadır. Bu kurumlardan biri olan Polis Teşkilatı, yeni iletişim teknolojilerini hem dönüşen yaşam pratiklerini yakalayabilme hem de toplumsal güvenliğin sağlanıp devam ettirilmesini sağlamak amacıyla kullanmaktadır. Dijitalleşen dünyada yeni iletişim teknolojileri kapsamında yer alan mobil uygulamalar, web siteleri ve sosyal medya araçları toplumsal yapı içerisinde yer alan kurumlardan olan Polis Teşkilatına hedef kitleye doğrudan ulaşma, çeşitli hizmetlerin takip edilmesini kolaylaştırma ve hızlandırma gibi avantajlar sunmaktadır.

Bu bağlamda, Türkiye'de iç güvenliğin sağlanması sürecinde dijital iletişim sistemlerinin etkin kullanımına yönelik toplumun farkındalık düzeyinin belirlenmesi hususu önem arz etmektedir. Dolayısıyla gerçekleştirilen çalışma ile Emniyet Teşkilatı tarafından dijital iletişim teknolojilerinden yararlanılarak gerçekleştirilen uygulamalara ilişkin hedef kitle farkındalığının ölçülmesi hedeflenmektedir. Bu doğrultuda aşağıda öncelikle iç güvenlik kavramına değinilerek, dijitalleşme sürecinde iç güvenliğin dönüşümü ele alınacak, sonrasında ise araştırma sonuçları aktarılacaktır.

İç Güvenlik

İnsanların beraber yaşadığı toplum içindeki en önemli kavramların başında güvenlik gelmektedir. Güvenlik; *kişi, grup, toplum veya devletlerin varlıklarını tehdit eden saldırı veya olaylara karşı içsel olarak geliştirdiği korunma duygusudur*. Güvenlik ihtiyacı, insanlığın varoluşundan beridir yaşaması için gerekli en önemli ihtiyaçların başında yer almış ve yerleşik hayatın gelişmesiyle beraber önemini daha da arttırmıştır. Nitekim bireylerin devletin otoritesini kabul etmesinin en önemli nedeni devletin kendilerinin ve sevdiklerinin güvenliklerini sağlamaları olmuştur (Özgür ve Erciyes, 2017: 80). 'İç Güvenlik' kavramı ise,

ulusal güvenlik kavramının içinde yer almakla beraber, bir ülkenin sınırları içindeki güvenliğe atfen ve özellikle de terörle mücadele bağlamında ilk kez Şubat 2001’de “21.yüzyılda ABD Ulusal Güvenliği Hakkındaki Ulusal Komisyonun Raporu”nda girmiştir. Söz konusu kavramın yaygınlık kazanması, özellikle 11 Eylül 2001 terör olayları sonrasında rastlamaktadır. Bu nedenle 11 Eylül 2001 tarihi, iç güvenlik miladı olarak da kabul edilebilir. Bu tarihten itibaren ABD’de yurt içindeki terörle mücadele faaliyetleri “iç güvenlik yönetimi” adı altında yeniden ele alınmaya başlanılmıştır. Toplumun her kesimine yönelik olan kapsamlı ve de tarihi bir harekete işaret eden “İç Güvenlik Çağı”, 11 Eylül 2001’de ilk defa konuşılmaya başlanılmıştır (Yılmaz, 2012: 20).

İç güvenlik, devletin ülkesine ve vatandaşlarının yaşamına, yaşam tarzına, toplumunun birlikteliğine ve birlikte yaşama arzusuna yönelik saldırı ve tehditlere karşı güvenliğin sağlanmasıdır. Kamu yönetimi açısından kamu düzeni ve güvenliğinin sağlanması görevi devletlerin temel kamu hizmeti faaliyetleri arasındadır. Devletler, genel olarak bu kamu hizmetini kendi devlet yapılanmaları içerisinde oluşturdukları içişleri bakanlığı vasıtasıyla ve bağlı kurum ve kolluk teşkilatları ile yerine getirmektedir (Ak, 2018: 75). Türkiye’de iç güvenlik/kolluk hizmetleri yani kamu düzeninin korunması ve kamu güvenliğinin sağlanması görevi İçişleri Bakanlığı’na verilmiştir. Bu görevi İçişleri Bakanlığı’na bağlı olarak Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı, kısmen de olsa Gümrük Muhafaza Memurlukları yerine getirmektedir. Türkiye, iç güvenlik örgütlenmesinde Fransız modelinden örnek olarak çoklu yapılanmaya gitmiş bir ülke örneğidir. Belediye sınırları içerisinde polisin, belediye sınırları dışında ve polisin örgütlenmediği yerlerde jandarmanın, denizlerde sahil güvenliğin ve gümrük kapılarında gümrük muhafaza memurlarının görevli olduğu bir yapılanma bulunmaktadır (Mil, 2014: 41). Türkiye’nin iç güvenlik teşkilatları arasında polis, jandarma ve sahil güvenlik yer almaktadır. Bir iç güvenlik aktörü olarak Polis Teşkilatı, dijitalleşme ile dönüşen günlük yaşam pratiklerini yakalayabilmek ve toplumsal güvenliğin sağlanıp devam ettirilmesini sağlamak amacıyla yeni iletişim teknolojilerinden yararlanmaktadır.

Dijitalleşme ve Dijital İletişim

Teknolojide yaşanan gelişmeler bilginin bilgisayar ortamına çevrilmesini, dijitalleşmesini ortaya çıkarmıştır. Dijitalleşme, bilginin iki tabanlı bilgisayar ortamına aktarılması olarak tanımlanmaktadır. Dijitalleşme, bilginin daha hızlı ve ekonomik kullanımını sağlamakta ve bireylere ekonomik avantajlar sağlamaktadır. Dijitalleşme ve özellikle web 2.0

ile birlikte bireylerin sosyal hayatlarını dijital ortamda yaşamaya başlaması, yer ve zaman kavramlarının önemini yitirmesi, geri bildirim ve etkileşime olanak sağlaması, kurumların bu ortama daha fazla zaman ayırması ihtiyacını da beraberinde getirmektedir (Bilbil & Güler, 2017: 382).

İletişim teknolojilerinin gelişmesiyle birlikte ortaya çıkan dijitalleşme, ekonomiyi, toplumsal yapıyı, hizmetlerin sunulmuş biçimini değiştirerek bilgiye dayalı toplumların gelişmesini sağlamıştır. Bilgi ve iletişim teknolojileri (BİT) alanında dünyadaki gelişmelere paralel olarak, ülkemizde de birçok kamu kurumunda bilgi işlem merkezleri ve internet siteleri oluşturulmuş ve bilgisayar ortamında bilgi saklanmaya başlanmıştır (Terkeşli, 2013: 46). Dijitalleşme içinde bulunduğumuz yüzyılın en önemli unsurlarından biri haline gelmiştir. Dijitalleşme; günlük yaşamda, toplumsal hayatta ve çalışma hayatında insan ilişkilerini, tüketici davranışlarını, düzenleyen ve değiştiren önemli bir güç haline gelmiştir (Alan vd, 2018: 494). Dijital dönüşüm, günümüzde, şirketlerin, markaların, kamu kurum ve kuruluşlarının dijital çağa ayak uydurmak için dijital, sosyal ve mobil teknolojilerin entegrasyonu sonucu olarak geliştirilen yeni teknolojileri kullanarak kurum içi ve kurum dışı paydaşlara değer katacak, iş süreçlerini geliştirerek yetkinlikleri artıracak yeni iş yapış ve düşünüş şekillerine geçiş süreci olarak tanımlanmaktadır (infooloji.com).

Dijital İletişim Sürecinde İç Güvenlik

Bilgi iletişim teknolojilerinde yaşanan gelişmeler, iletişimi kolaylaştırmış ve mahiyetini değiştirmiştir. Yeni iletişim teknolojilerinin gelişmesi ve yaygınlaşması başta sosyal, siyasal, hukuksal, kültürel ve ekonomik alanlar olmak üzere hemen her alanın da kendi içerisinde yenilenmesini, yeni iletişim teknolojileri ile birlikte gelen değişim ve gelişimden etkilenmesi sonucunu doğurmuştur (Öksüz & Altıntaş, 2016: 62). Bilişim teknolojilerinin ve özellikle internetin hayatımızdaki önemi her geçen gün artmaktadır. Sosyal ağların kullanımının yaygınlaşması, hemen hemen her şeyin internet üzerinden yapılması ve bilgiye kolay erişimin artık lüks değil bir ihtiyaç olması mobil cihazların kullanımını da hızla artırmıştır. Bilgiye tek bir tıkla erişilmesi ve mobil teknolojilerle birçok işlemin daha hızlı ve kolay gerçekleşmesi hem kullanıcıların beklentilerini değiştirmiş hem de kurumların hizmet anlayışının teknolojik olarak farklılaşmasına neden olmuştur. Klasik ve geleneksel yöntemlerin yerini artık globalleşen dünyada internet, mobil cihazlar ve mobil uygulamalar almaya başlamıştır (Gökçe vd, 2014: 214).

Dijital ortamda var olarak içerik, bilgi ve hizmet paylaşımı hem kurumlar açısından, hem de kullanıcılar açısından önemli hal almaktadır. Toplumsal yapı içinde yer alan önemli kurumlardan olan Polis Teşkilatı, dijital iletişim araçlarının etkili şekilde kullanılmasını gerektiren önemli alanlardan biridir. Bu açıdan bakıldığında Polis Teşkilatı, yeni iletişim teknolojilerinin sağlamış olduğu avantajları doğru bilgi sağlama, etkin hizmet, vatandaşa doğrudan ve etkili erişim sağlama noktasında kullanmaktadır.

AMAÇ VE YÖNTEM

Araştırma, Emniyet Teşkilatı tarafından iç güvenliğin sağlanması sürecinde dijital iletişim sistemlerinin kullanımına ilişkin toplumsal farkındalığın belirlenmesi amacını taşımaktadır. Bu amaç doğrultusunda yanıt aranan araştırma soruları ise, aşağıdaki gibidir:

AS1: Emniyet Teşkilatı'nın web sitesi hizmetlerine ilişkin kullanıcı farkındalıkları ne düzeydedir?

AS2: Emniyet Teşkilatı'nın mobil uygulama hizmetlerine ilişkin kullanıcı farkındalıkları ne düzeydedir?

AS3: Emniyet Teşkilatı'nın sosyal medya hesaplarına ilişkin kullanıcı farkındalığı ne düzeydedir?

Araştırma soru formu aracılığıyla uygulanan, betimsel bir alan araştırması niteliğindedir. Araştırmada, Türkiye genelinde uygulanan Emniyet Teşkilatı'nın dijital uygulamalarına ilişkin (web sitesi, mobil uygulamalar ve sosyal medya) kullanıcı farkındalık düzeylerinin belirlenmesi hedeflenmektedir. Bu nedenle araştırmanın evrenini, 18 yaş ve üzerindeki Türkiye Cumhuriyeti Devleti vatandaşları oluşturmaktadır. Emniyet Teşkilatı'nın iç güvenliğin sağlanması sürecinde kullandığı tüm dijital uygulama hizmetleri, tüm Türkiye vatandaşlarına yönelik olarak yapılandırıldığından ve toplumun her kesimindeki bireye hitap ettiğinden her bir birey üzerinden ulaşılacak verinin de evrene göre homojen bir nitelik taşıdığını söylenebilir. Dolayısıyla araştırma kapsamında basit tesadüfi örnekleme yönteminden yararlanılması uygun görülmüştür.

Örnekleme sürecinde üzerinde durulması gereken unsurlardan biri de örneklemin alındığı evreni temsil edebilecek düzeyde olması gerekliliğidir. Bu durumda hangi büyüklükteki örneklemin evreni yeterli düzeyde temsil edeceği sorunu ortaya çıkmaktadır. Araştırma içerisinde örnekleme büyüklüğüne ilişkin bir hatayla karşılaşmamak adına ulaşılan katılımcıların

Türkiye'nin nüfusunu temsil eder bir düzeyde olmasına dikkat edilmiştir. 2018 yılı Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin nüfusu yaklaşık 82 milyon civarındadır (TÜİK, 2018). Gerçekleştirilen araştırma çerçevesinde ise, Türkiye genelinde 1070 kişiye ulaşılmıştır. Bu haliyle çalışma sonuçlarının Türkiye nüfusunu %98 güvenilirlik düzeyinde ve %3,56 hata payıyla temsil ettiğini söylemek mümkündür.

Araştırma kapsamında uygulanan soru formu dört bölümden oluşmaktadır. İlk bölümde katılımcıların demografik özelliklerini belirlemeye yönelik sorular (cinsiyet, yaş, eğitim düzeyi, ikamet edilen bölge), ikinci bölümde Emniyet Teşkilatı'nın web sitesi hizmetlerine, üçüncü bölümünde Emniyet Teşkilatı'nın mobil uygulama hizmetlerine, dördüncü bölümünde ise Emniyet Teşkilatı'nın sosyal medya hizmetlerine ilişkin farkındalık düzeylerinin belirlenmesine yönelik sorular bulunmaktadır. Anket formunun ikinci (6 ifade), üçüncü (5 ifade) ve dördüncü (5 ifade) bölümünde kullanıcı farkındalıklarına ölçümlenmesine ilişkin yer verilen 16 ifadenin katılımcılara iletilmesi sürecinde ise, 5'li likert ölçeğinden yararlanılmıştır.

Söz konusu soru formunun değerlendirilmesi için, ulaşılan yanıtlar kodlanmış ve işlenmeye hazır hale getirilen verilen SPSS 22.0 programı aracılığıyla bilgisayar ortamına aktararak, analize edilmiştir. Çalışmada yer alan katılımcıların soru formunda yer alan ifadelerle ilişkin yanıtları incelendiğinde, Cronbach Alpha sayısının 0,923 olduğu görülmektedir. Bu bakımdan soru formuna verilen yanıtların yüksek düzeyde güvenilirliğe sahip olduğunu söylemek mümkündür (Bland & Altman, 1997; Tavacol & Dennick, 2011; UCLA).

BULGULAR

Çalışmada yer alan katılımcıların demografik özellikleri incelendiğinde, katılımcıların %46,5'inin (498 kişi) kadın, %53,5'inin (572 kişi) erkek olduğu görülmektedir. Katılımcıların %16,5'i (177 kişi) 18-24, %30,1'i (322 kişi) 25-34, %29,6'sı (317 kişi) 35-44, %15,7'si (168 kişi) 45-54, %6,2'si (66 kişi) 55-64, %1,9'u (20 kişi) 65 ve üstü yaş aralığındadır. Katılımcıların %10,8'i (116 kişi) ilkokul, %13,8'i (148 kişi) ortaokul, %42'si (449 kişi) lise, %14,3'ü (153 kişi) ön lisans, %14,8'i (158 kişi) üniversite, %2,9'u (31 kişi) yüksek lisans ve %1,4'ü (15 kişi) doktora programı mezunudur. Katılımcıların %34,8'inin (372 kişi) İstanbul, %13,9'unun (149 kişi) Ankara, %11,8'inin (126 kişi) İzmir, %7,4'ünün (79 kişi) Bursa, %6,4'ünün (69 kişi) Adana, %4,5'inin (48 kişi) Gaziantep, %4,2'sinin (45 kişi) Samsun, %3,7'sinin (40 kişi) Balıkesir, %3,6'sının (39 kişi) Kayseri, %3,4'ünün (36 kişi) Trabzon, %3,3'ünün (35 kişi) Erzurum ve %3'ünün (32 kişi) Malatya'da ikamet ettiği görülmektedir.

Emniyet Teşkilatı'nın web sitesi hizmetlerine ilişkin kullanıcı farkındalıkları hakkındaki ifadelerine verilen yanıtlar incelendiğinde, “İhtiyacım olduğunda web sitesi üzerinden kolaylıkla e-randevu alabilmekteyim.” ifadesi için; katılımcıların %1,3'ü (14 kişi) kesinlikle katılmıyorum, %5,4'ü (58 kişi) katılmıyorum, %23,8'i (255 kişi) fikrim yok, %44,9'u (480 kişi) katılıyorum, %24,6'sı (263 kişi) kesinlikle katılıyorum, “Web sitesi üzerinden pasaport işlemlerimi gerçekleştirip, takip edebilmekteyim.” İfadesi için katılımcıların %0,9'u (10 kiş) kesinlikle katılmıyorum, %3,9'u (42 kişi) katılmıyorum, %24,7'si (264 kişi) fikrim yok, %42,3'ü (453 kişi) katılıyorum, %28,1'i (301 kişi) kesinlikle katılıyorum; “Aracım çekildiğinde web sitesi üzerinden takibini yapmaktayım.” İfadesi için katılımcıların %3'ü (32 kişi) kesinlikle katılmıyorum, %11,7'si (125 kişi) katılmıyorum, %41,3'ü (442 kişi) fikrim yok, %25,8'i (276 kişi) katılıyorum, %18,2'si (195 kişi) kesinlikle katılıyorum; “Emniyet Teşkilatı'nın çevrimiçi ihbar hattını web sitesi üzerinden kullanmaktayım.” İfadesi için katılımcıların %3,9'u (42 kişi), %9,2'si (98 kişi) katılmıyorum, %37,6'sı (402 kişi) fikrim yok, %29'u (310 kişi) katılıyorum, %20,4'ü (218 kişi) kesinlikle katılıyorum; “İhtiyacım olduğunda Emniyet Teşkilatı'nın web sitesi üzerinden problemlerimi iletebileceğimi düşünüyorum.” ifadesi için %21'i (22 kişi) kesinlikle katılmıyorum, %8,1'i (87 kişi) katılmıyorum, %28,6'sı (306 kişi) fikrim yok, %38,8'i (415 kişi) katılmıyorum, %22,4'ü (240 kişi) kesinlikle katılıyorum; “Emniyet Teşkilatı'nın web sitesinde ihtiyacım olan bilgi ve duyurulara kolaylıkla ulaşabilmekteyim.” ifadesi için %1,6'sı (17 kişi) kesinlikle katılmıyorum, %7,2'si (77 kişi) katılmıyorum, %34,2'si (366 kişi) fikrim yok, %37,4 (400 kişi) katılıyorum, %19,6'sı (210 kişi) kesinlikle katılıyorum seçeneğine katıldıklarını ifade etmişlerdir.

Emniyet Teşkilatı'nın mobil uygulama hizmetlerine ilişkin kullanıcı farkındalıkları hakkındaki ifadelerine verilen yanıtlar incelendiğinde, “Emniyet Teşkilatı'nın mobil hizmetlerini gerekli ve yararlı bulmaktayım.” ifadesi için katılımcıların %1,4'ü (15 kişi) kesinlikle katılmıyorum, %4,4'ü (47 kişi) katılmıyorum, %19,3'ü (206 kişi) fikrim yok, %45,3'ü (485 kişi) katılıyorum, %29,6 (317 kişi) kesinlikle katılıyorum; “Emniyet Teşkilatı'nın mobil uygulamalarını kullanmaktayım. (UYUMA, EGM Mobil, KADES, Emniyet Çocuk, Türkiye Polis Radyosu)” ifadesi için katılımcıların %3,5'i (37 kişi) kesinlikle katılmıyorum, %14,4'ü (154 kişi) katılmıyorum, %41,2'si (441 kişi) fikrim yok, %26,8'i (287 kişi) katılıyorum, %14,1'i (151 kişi) kesinlikle katılıyorum; “Emniyet Teşkilatı'nın Whatsapp ihbar hattını gerekli gördüğüm durumda kolaylıkla kullanabilmekteyim.” ifadesi için katılımcıların %2,4'ü (26 kişi) kesinlikle katılmıyorum, %9,8 (105 kişi) katılmıyorum, %42,5'i (455 kişi) fikrim yok, %30,8'i (330 kişi) katılıyorum, %14,4'i (154 kişi) kesinlikle katılıyorum, “İhtiyacım olduğunda

155 ihbar hattını kolaylıkla kullanabilmekteyim.” ifadesi için katılımcıların %1,2’si (13 kişi) kesinlikle katılmıyorum, %3,4’ü (36 kişi) katılmıyorum, %14,3’ü (153 kişi) fikrim yok, %46,3’ü (495 kişi) katılıyorum, %34,9’ü (373 kişi) kesinlikle katılıyorum; “155 ihbar hattını aradığımda ilgili kişiye kolaylıkla ulaşabilmekteyim.” ifadesi için katılımcıların %2,3’ü (25 kişi) kesinlikle katılmıyorum, %5,5’i (59 kişi) katılmıyorum, %18,5’i (198 kişi) fikrim yok, %43,4’ü (464 kişi), %30,3’ü (324 kişi) kesinlikle katılıyorum seçeneğine katıldıklarını ifade etmişlerdir.

Emniyet Teşkilatı’nın sosyal medya hesaplarına ilişkin kullanıcı farkındalıkları hakkındaki ifadelerine verilen yanıtlar incelendiğinde ise, “Emniyet Teşkilatı’nın sosyal medyayı aktif kullandığını düşünmekteyim.” ifadesi için katılımcıların %0,6’sı (6 kişi) kesinlikle katılmıyorum, %4,1’i (44 kişi) katılmıyorum, %25,5’i (273 kişi) fikrim yok, %47,2’si (505 kişi) katılıyorum, %22,6’sı (242 kişi) kesinlikle katılıyorum; “Emniyet Teşkilatı’nın sosyal medya hesaplarını takip etmekteyim (Facebook, Twitter, Instagram).” ifadesi için katılımcıların %6,4’ü (68 kişi) kesinlikle katılmıyorum, %14’ü (150 kişi) katılmıyorum, %37,2’si (398 kişi) fikrim yok, %27,9’u (299 kişi) katılıyorum, %14,5’i (155 kişi) kesinlikle katılıyorum; “Herhangi bir konuyla ilgili şikayetim olduğunda sosyal medya hesapları üzerinden Emniyet Teşkilatı’na rahatlıkla ulaşabileceğimi düşünüyorum.” ifadesi için katılımcıların %2,7’sinin (29 kişi) kesinlikle katılmıyorum, %11,4’ü (122 kişi) katılmıyorum, %41,3’ü (442 kişi) fikrim yok, %30,4’ü (325 kişi) katılıyorum, %14,2’si (152 kişi) kesinlikle katılıyorum; “Emniyet Teşkilatı’nın sosyal medya hesaplarını çeşitli şikayetlerimi aktarmak için kullanmaktayım. (Facebook, Twitter, Instagram)” ifadesi için katılımcıların %6’sının (64 kişi) kesinlikle katılmıyorum, %13,8’i (148 kişi) katılmıyorum, %41,2’si (441 kişi) fikrim yok, %24,3’ü (260 kişi) katılıyorum, %14,7’si (157 kişi) kesinlikle katılıyorum; “Emniyet Teşkilatı’nın sosyal medya hesaplarını takip ederek güncel gelişmelerden haberdar oluyorum. (Facebook, Twitter, Instagram)” ifadesi için katılımcıların %4,8’i (51 kişi) kesinlikle katılmıyorum, %18’i (193 kişi) katılmıyorum, %43,7’si (468 kişi) fikrim yok, %21,7’si (232 kişi) katılıyorum, %11,8’i (126 kişi) kesinlikle katılıyorum seçeneğine katıldıklarını ifade etmişlerdir.

SONUÇ

Gerçekleştirilen çalışma, Türkiye’de iç güvenliğin sağlanması sürecinde dijital iletişim sistemlerinin Emniyet Teşkilatı tarafından etkin kullanımına ilişkin kullanıcı farkındalığının ölçülmesini hedeflenmiştir. Bu hedef doğrultusunda, üç farklı başlık (web sitesinin

çevrimiçi hizmetleri, mobil hizmetler, sosyal medya hesapları) altında Emniyet Teşkilatı'nın toplum için sunmakta olduğu hizmetlere ilişkin farkındalık ve katılım gerekçeleri tespit edilmeye çalışılmıştır. Buna göre, Emniyet Teşkilatı'nın web sitesi hizmetlerine ilişkin katılımcılar; ihtiyaçları olduğunda web sitesi üzerinden kolaylıkla e-randevu alabildiklerini, web sitesi üzerinden pasaport işlemlerini gerçekleştirip takibini yapabildiklerini, araçları çekildiğinde web sitesi üzerinden takibini yapabildiklerini, web sitesinin çevrimiçi ihbar hattını kullanabildiklerini ve web sitesi üzerinden problemlerini iletebileceklerini düşündüklerini belirtmişlerdir.

Emniyet Teşkilatı'nın mobil uygulama hizmetlerine ilişkin katılımcılar; Emniyet Teşkilatı'nın mobil hizmetlerini gerekli ve yararlı bulduklarını, ihtiyaçları olduğunda 155 ihbar hattını kolaylıkla kullanabildiklerini, 155 ihbar hattını aradıklarında ilgili kişiye kolaylıkla ulaşabildiklerini, Emniyet Teşkilatı'nın Whatsapp ihbar hattını gerekli gördükleri durumlarda kolaylıkla kullanabildiklerini ifade etmişlerdir. Emniyet Teşkilatı'nın sosyal medya hesaplarına ilişkin ise, katılımcıların; Emniyet Teşkilatı'nın sosyal medyayı aktif bir biçimde kullandığını düşündükleri, Emniyet Teşkilatı'nın sosyal medya hesaplarını takip ettikleri, herhangi bir konuda şikayetleri olduğunda sosyal medya hesapları üzerinden Emniyet Teşkilatı'na rahatlıkla ulaşabildiklerini düşündükleri, Emniyet Teşkilatı'nın sosyal medya hesaplarını çeşitli şikayetlerini aktarmak için kullanabildiklerini düşündükleri belirlenmiştir. Bu doğrultuda katılımcıların Emniyet Teşkilatı'nın dijital iletişim uygulamalarının farkında olduğunu ve ihtiyaç duyduklarında bu uygulamalardan yararlanabileceklerini düşündüklerini söylemek yanlış olmayacaktır. Ayrıca bazı uygulamalara ilişkin katılımcıların yüksek oranda fikrim yok ifadesine katıldıkları da görülmüştür. Söz konusu durumu katılımcıların dijital uygulamalardan hiç yararlanmamış olmalarıyla açıklamak olanaklıdır. Bu bakımdan ulaşılan çalışma sonuçlarının halihazırda var olan uygulamaların iyileştirilmesi açısından da önem taşıyacağı düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

Ak, T, (Ekim, 2018). Dünyada İç Güvenlik Yaklaşımının Değişimi Ve İç Güvenlik Yönetimine

Etkisi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 75.

Bland, J. M., & Altman, D. G. (1997). Statistics Notes: Cronbach's Alpha. British Medical

Journal, Vol. 314, 572.

- Bibil, E,& Güler, Ş. (2017). Dijital Ortamda Kurumsal İtibar Yönetimi ve Viral Uygulamalar İlişkisi, Global Media Journal TR Edition, 382.
- Erdem, Ö & Erdem, E, (Mayıs, 2017). Kamu Yönetiminde Yaşanan Dönüşümlerin İç Güvenlik Sektörüne Yansımaları, Güvenlik Bilimleri Dergisi, 80.
- Gökçe, K& Şahinaslan, E, & Dinçel, S, (Ekim, 2014). Mobil Yaşamda Siber Güvenlik Yaklaşımı, /. Uluslararası Bilgi Güvenliği ve Kriptoloji Konferansı Bildiri Kitabı, 214.
- Koçak, Alan, A, & Tümer, Kabadayı, E, & Erişke, T. (2018). İletişimin Yeni Yüzü: Dijital Pazarlama Ve Sosyal Medya Pazarlaması, Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 494.
- Mil, H,İ, (2014). Türkiye’de İç Güvenlik Teşkilatları ve Özellikleri, Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi, 41.
- Öksüz, B & Altıntaş, V, (Haziran, 2016). Sağlık Turizminde Dijital İletişim Kanallarının Kullanımı, Seyahat ve Otel İşletmeciliği Dergisi, 62.
- Tavakol, M., & Dennick, R. (2011, 2). Making sense of Cronbach’s alpha. International Journal of Medical Education, 53-55.
- Terkeşli, R, (2013). Emniyet Örgütü İnternet Web Siteleri ve Yeni Bir Model Önerisi, Polis Dergisi, 46.
- Türkiye İstatistik Kurumu, Nüfus Projeksiyonları Raporu, 21 Şubat 2018.
- UCLA - Institute for Digital Research and Education, What Does Cronbach's Alpha Mean/SPSS FAQ.
- Yılmaz, S, (2012). Türkiye’nin İç Güvenlik Yapılanmasında Değişim İhtiyacı, Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 20.
- www.infooloji.com, Erişim Tarihi: 26.04.2019.

EKLER

Ek 1: Katılımcıların Emniyet Teşkilatı'nın Dijital İletişim Sistemlerinin (Web Sitesi, Mobil Hizmetler, Sosyal Medya Hesapları) Kullanımına İlişkin Farkındalık Düzeylerinin Ortalaması

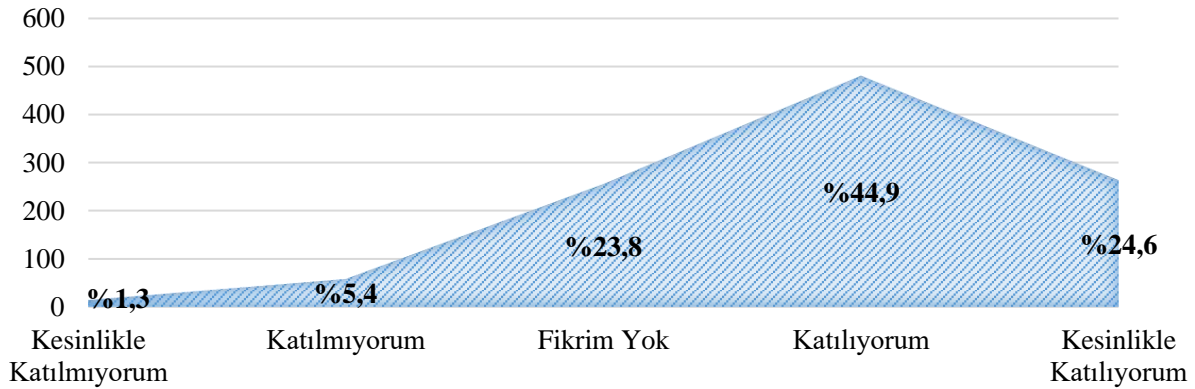
	N	Ortalama	Standart Sapma
İhtiyacım olduğunda web sitesi üzerinden kolaylıkla e-randevu alabilmekteyim.	1070	3,86	,894
Web sitesi üzerinden pasaport işlemlerimi gerçekleştirip, takip edebilmekteyim.	1070	3,93	,874
Aracım çekildiğinde web sitesi üzerinden takibini yapmaktayım.	1070	3,45	1,013
Emniyet Teşkilatı'nın çevrimiçi ihbar hattını web sitesi üzerinden kullanmaktayım.	1070	3,53	1,038
İhtiyacım olduğunda Emniyet Teşkilatı'nın web sitesi üzerinden problemlerimi iletebileceğimi düşünüyorum.	1070	3,71	,969
Emniyet Teşkilatı'nın web sitesinde ihtiyacım olan bilgi ve duyurulara kolaylıkla ulaşabilmekteyim.	1070	3,66	,925
Emniyet Teşkilatı'nın mobil hizmetlerini gerekli ve yararlı bulmaktayım.	1070	3,97	,889
İhtiyacım olduğunda 155 ihbar hattını kolaylıkla kullanabilmekteyim.	1070	4,10	,852
155 ihbar hattını aradığımda ilgili kişiye kolaylıkla ulaşabilmekteyim.	1070	3,94	,957
Emniyet Teşkilatı'nın mobil uygulamalarını (UYUMA EGM Mobil, KADES, Emniyet Çocuk, Türkiye Polis Radyosu) kullanmaktayım.	1070	3,34	1,001
Emniyet Teşkilatı'nın Whatsapp ihbar hattını gerekli gördüğüm durumda kolaylıkla kullanabilmekteyim.	1070	3,45	,937
Emniyet Teşkilatı'nın sosyal medyayı aktif kullandığını düşünmekteyim.	1070	3,87	,825
Emniyet Genel Müdürlüğü'nün sosyal medya (Facebook, Twitter, Instagram) hesaplarını takip etmekteyim.	1070	3,30	1,079
Herhangi bir konuyla ilgili şikayetim olduğunda sosyal medya hesapları üzerinden Emniyet Genel Müdürlüğü'ne rahatlıkla ulaşabileceğimi düşünüyorum.	1070	3,42	,959

Emniyet Genel Müdürlüğü'nün sosyal medya (Facebook, Twitter, Instagram) hesaplarını çeşitli şikayetlerimi aktarmak için kullanmaktayım.	1070	3,28	1,063
Emniyet Genel Müdürlüğü'nün sosyal medya (Facebook, Twitter, Instagram) hesaplarını takip ederek güncel gelişmelerden haberdar oluyorum.	1070	3,18	1,014

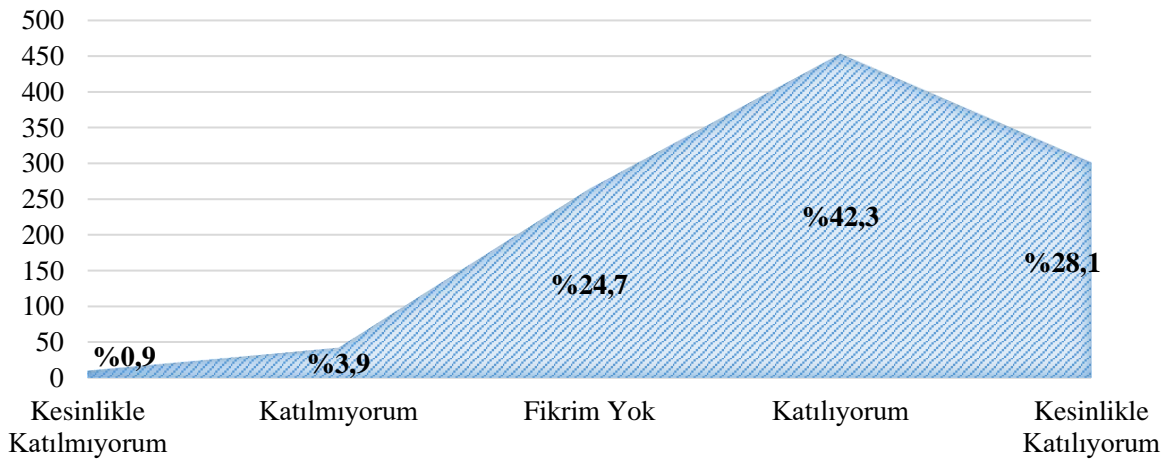
Ek 2: Katılımcıların Emniyet Teşkilatı'nın Dijital İletişim Sistemlerinin (Web Sitesi, Mobil Hizmetler, Sosyal Medya Hesapları) Kullanımına Yönelik Farkındalık Düzeyini Gösteren Frekans Grafikleri

1. Katılımcıların Emniyet Teşkilatı'nın Web Sitesi Hizmetlerine Yönelik Farkındalık Düzeylerine İlişkin Frekans Grafikleri

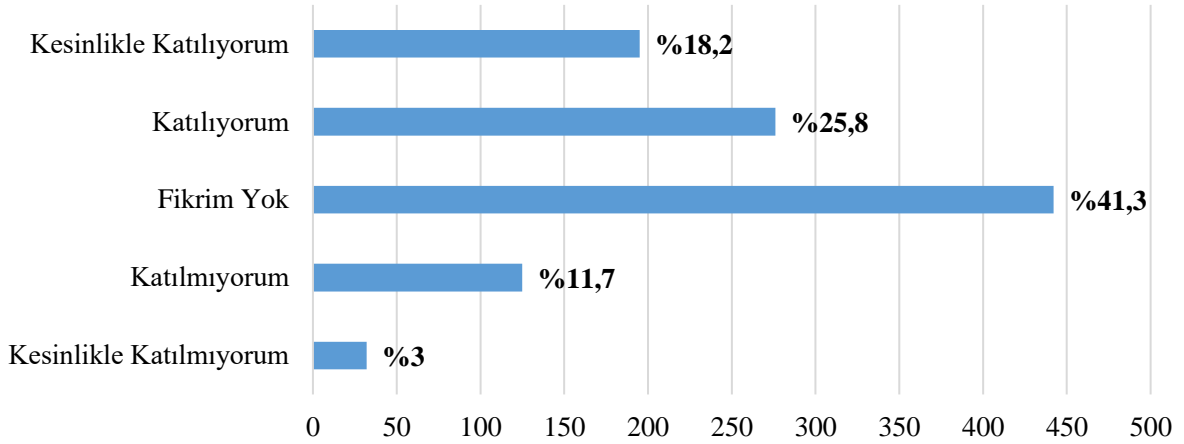
1.1. İhtiyacım olduğunda web sitesi üzerinden kolaylıkla e-randevu alabilmekteyim.

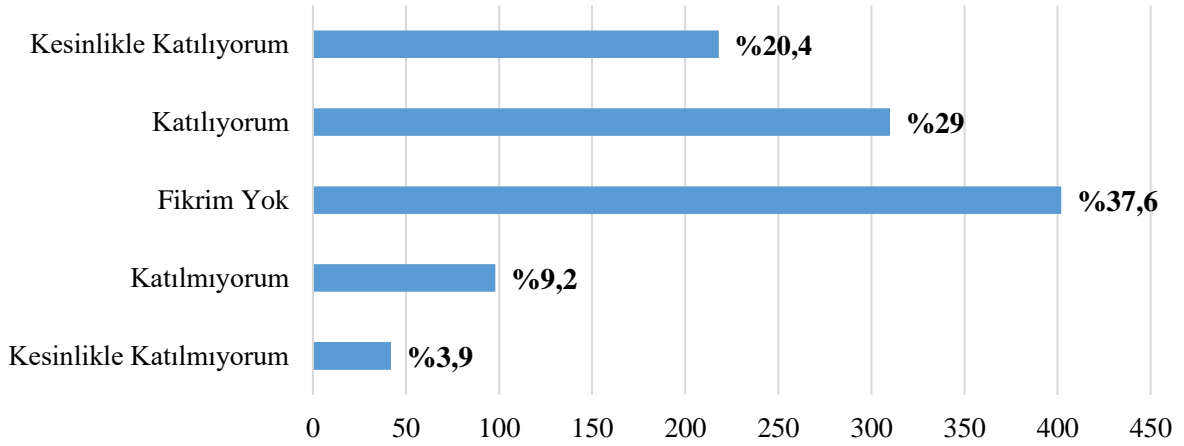
1.2. Web sitesi üzerinden pasaport işlemlerimi gerçekleştirip, takip edebilmekteyim.

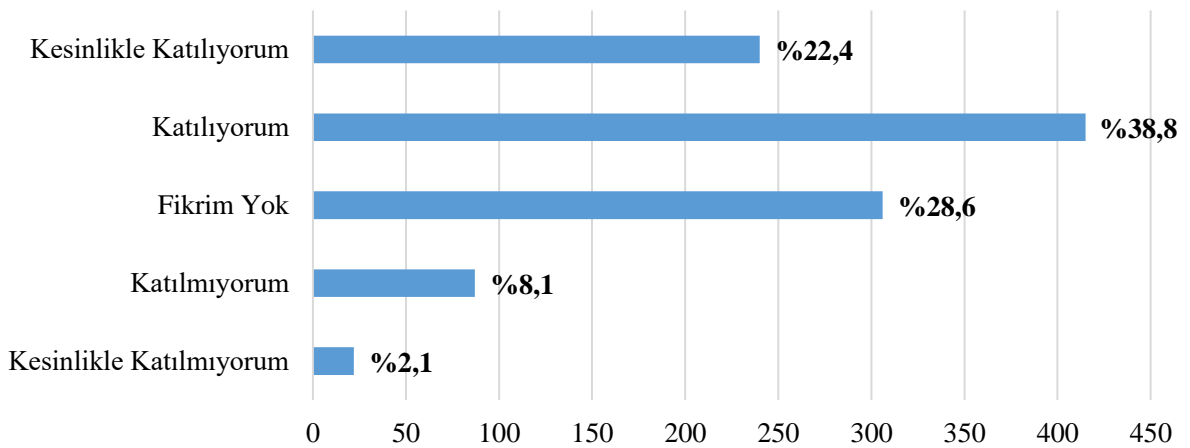
1.3. Aracım çekildiğinde web sitesi üzerinden takibini yapmaktayım.

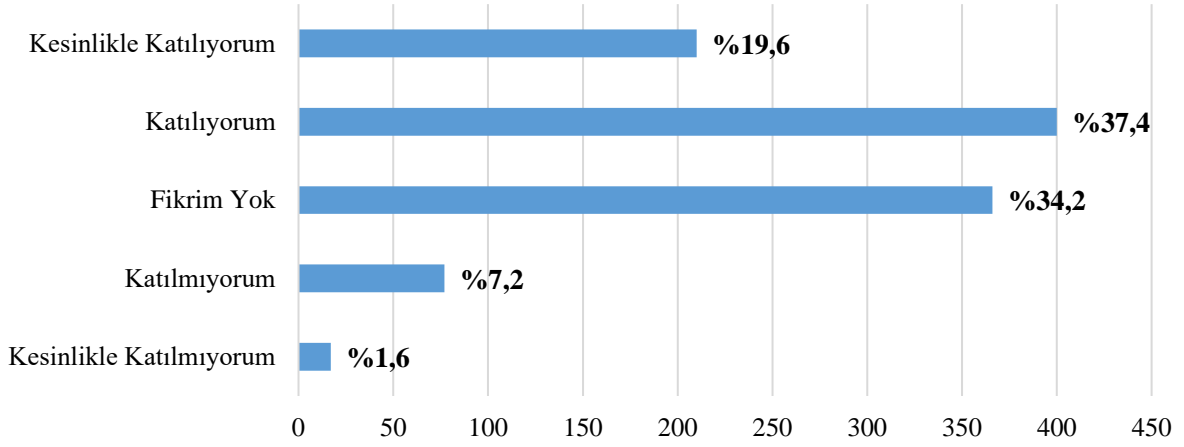
1.4. Emniyet Teşkilatı'nın çevrimiçi ihbar hattını web sitesi üzerinden kullanmaktayım.

1.5. İhtiyacım olduğunda Emniyet Teşkilatı'nın web sitesi üzerinden problemlerimi iletebileceğimi düşünüyorum.

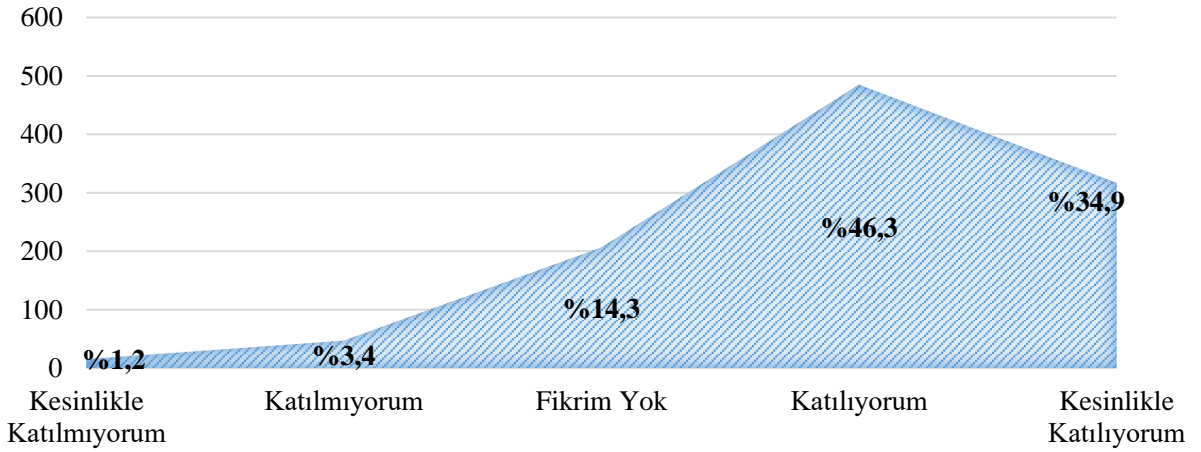

1.6. Emniyet Teşkilatı web sitesinde ihtiyacım olan bilgi ve duyurulara kolaylıkla ulaşabilmekteyim.

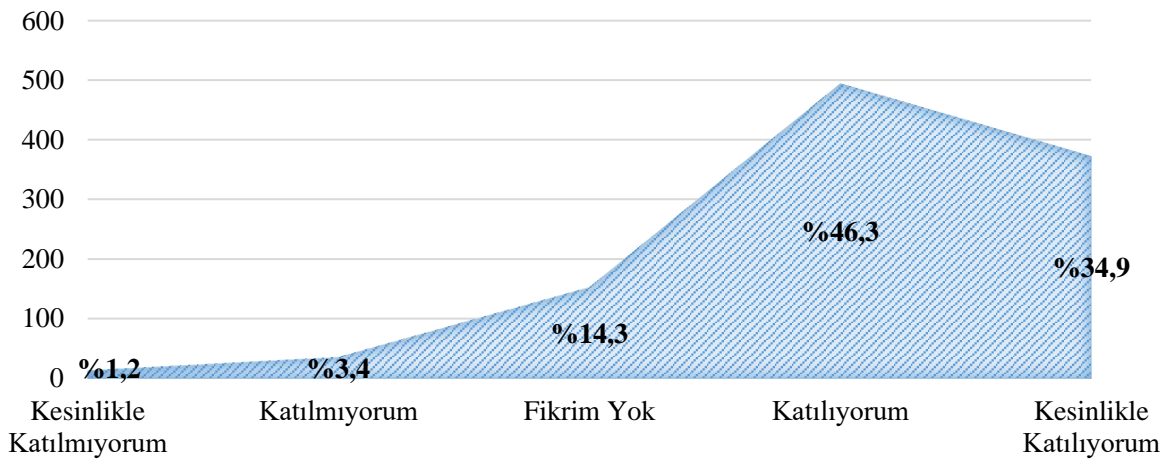

2. Katılımcıların Emniyet Teşkilatı'nın Mobil Hizmetlerine Yönelik Farkındalık Düzeylerine İlişkin Frekans Grafikleri

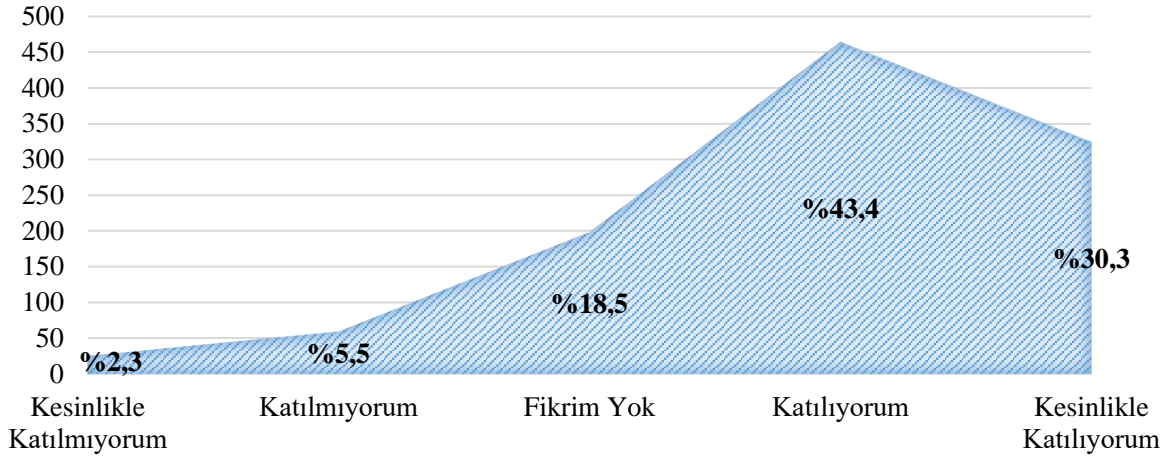
2.1.Emniyet Teşkilatı'nın mobil hizmetlerini gerekli ve yararlı bulmaktayım.

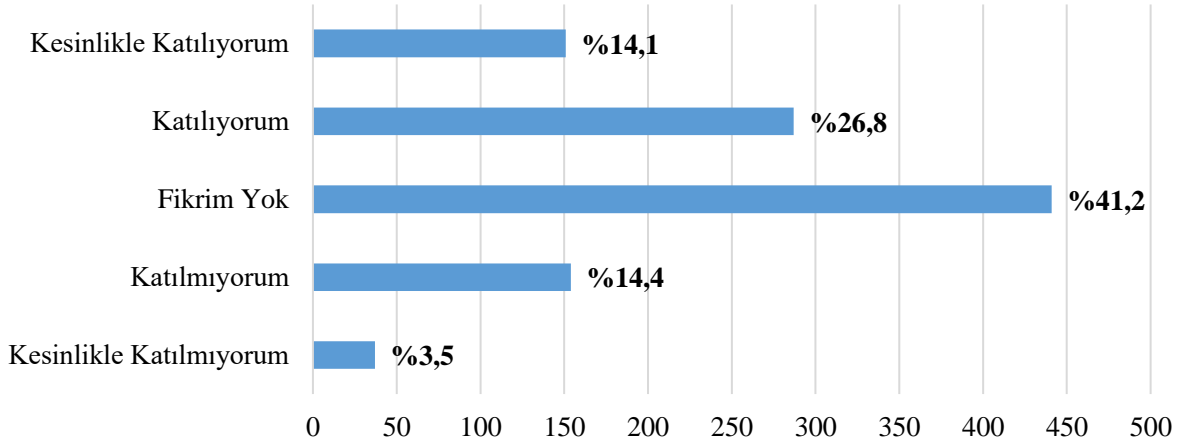
2.2. İhtiyacım olduğunda 155 ihbar hattını kolaylıkla kullanabilmekteyim.

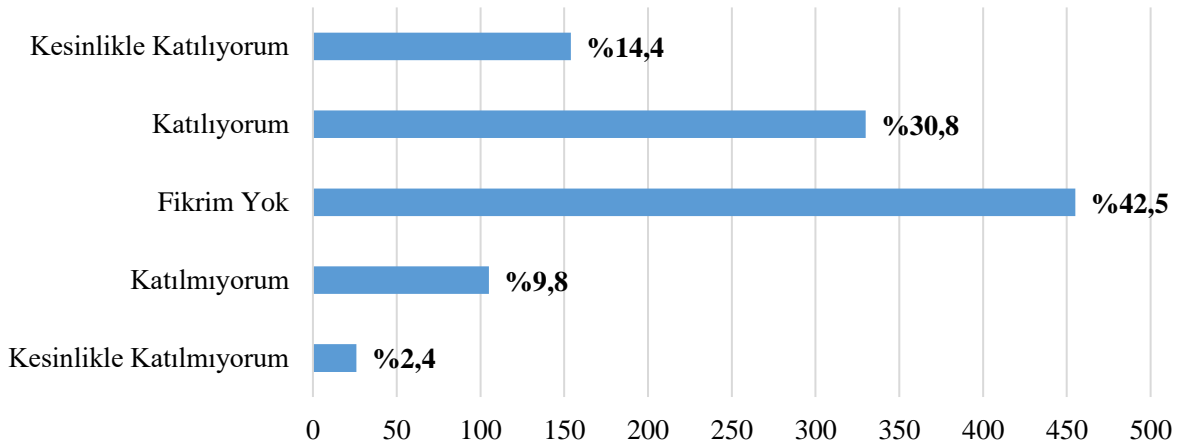
2.3. 155 ihbar hattını aradığımda ilgili kişiye kolaylıkla ulaşabilmekteyim.

2.4. Emniyet Teşkilatı'nın mobil uygulamalarını kullanmaktayım. (UYUMA, EGM Mobil, KADES, Emniyet Çocuk, Türkiye Polis Radyosu)

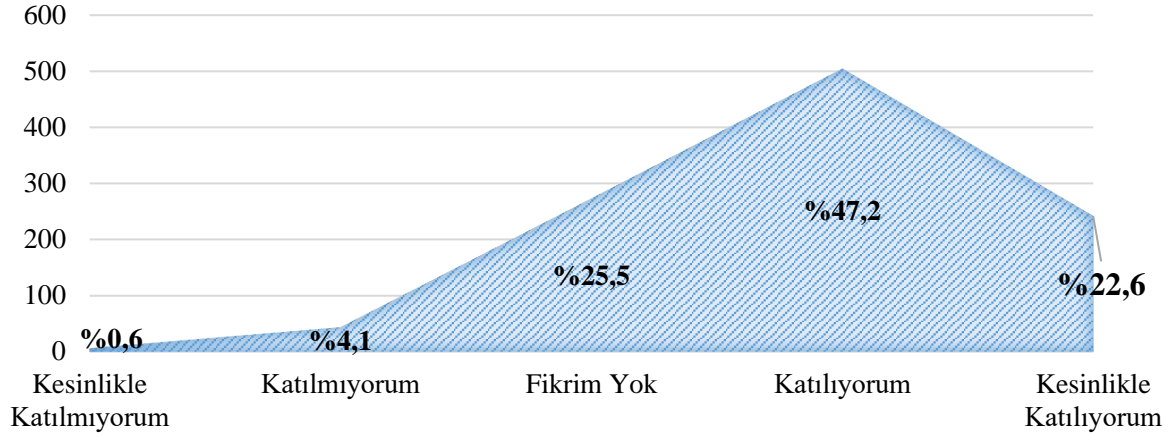

2.5. Emniyet Teşkilatı'nın Whatsapp ihbar hattını gerekli gördüğüm durumda kolaylıkla kullanabilmekteyim.

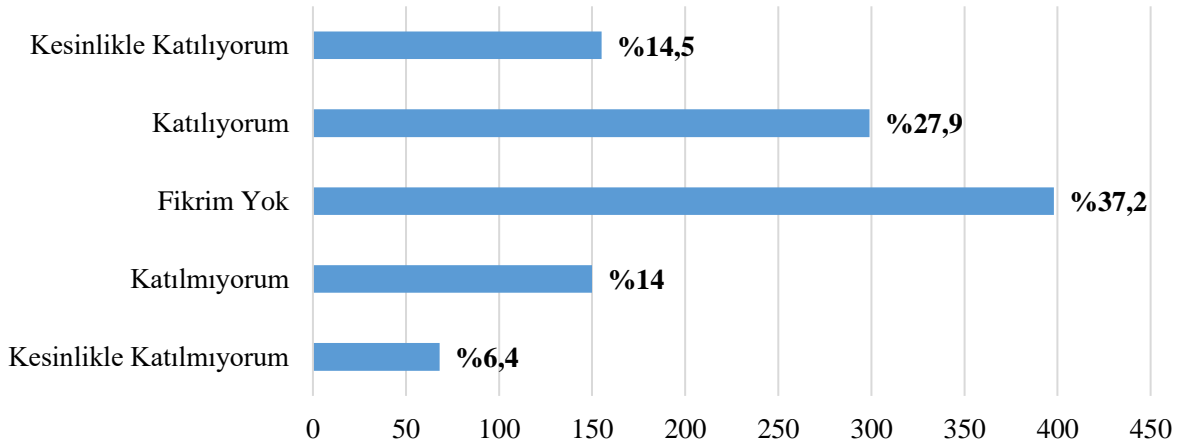

3. Katılımcıların Emniyet Teşkilatı'nın Sosyal Medya Hesaplarına Yönelik Farkındalık Düzeylerine İlişkin Frekans Grafikleri

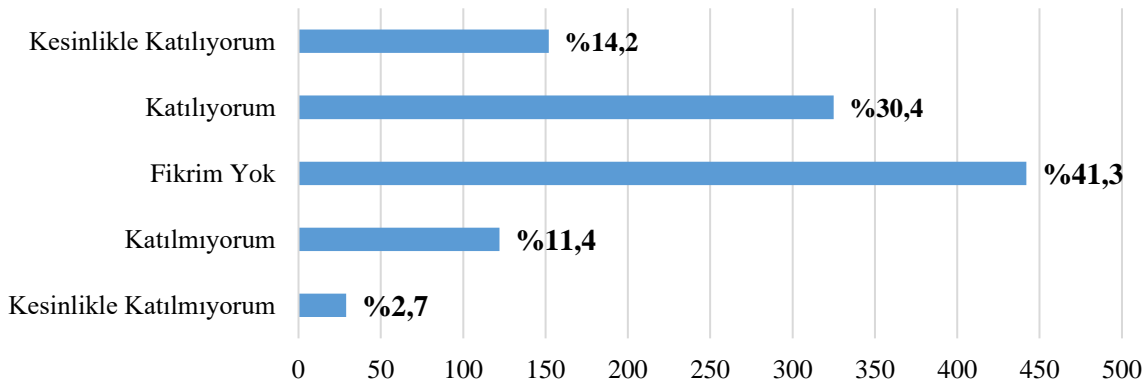
3.1. Emniyet Teşkilatı'nın sosyal medyayı aktif kullandığını düşünmekteyim.

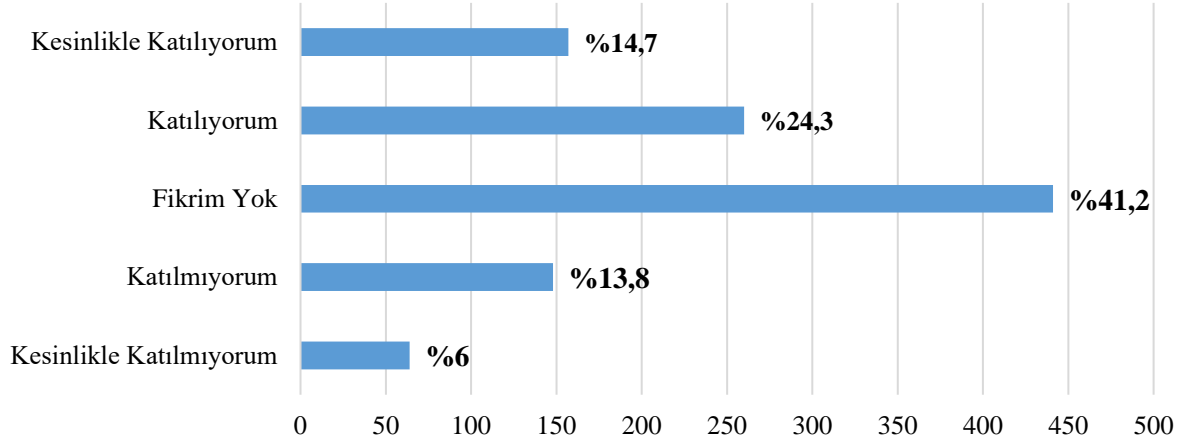
3.2. Emniyet Teşkilatı'nın sosyal medya hesaplarını takip etmekteyim (Facebook, Twitter, Instagram).

3.3. Herhangi bir konuyla ilgili şikayetim olduğunda sosyal medya hesapları üzerinden Emniyet Teşkilatı'na rahatlıkla ulaşabileceğimi düşünüyorum.

3.4. Emniyet Teşkilatı'nın sosyal medya hesaplarını çeşitli şikayetlerimi aktarmak için kullanmaktayım. (Facebook, Twitter, Instagram)

3.5. Emniyet Teşkilatı'nın sosyal medya hesaplarını takip ederek güncel gelişmelerden haberdar oluyorum. (Facebook, Twitter, Instagram)

